

1762/63 wanneer op f 14.036,6 inkoops was gewonnen f 9182,18,8, ofte 65 $\frac{3}{7}$ ten hondert, maar ook slegts 267 $\frac{13}{16}$ thailen goud en 5732 lb. peper ingesameld.
Fol. 1327r-1329v.

(In de brief naar Sumatra's Westkust zijn de nodige aansporingen betreffende de handel gedaan, maar er is kritiek op geleverd dat de resident te Airhadji Jan Boudewijns in ruil voor textiel benzoë heeft verworven die te Batavia van de minste soort, of carabal, bleek te zijn. Weliswaar hadden commandeur en raad bij de stichting van dit kantoor de opdracht gegeven [fol. 1330] de Engelsen in de handel zoveel mogelijk concurrentie aan te doen, maar dat betekent niet dat er een niet besteld product dat altijd vanuit Baros wordt geleverd, moet worden ingekocht zonder eerst met het bestuur in Padang te overleggen. De Hoge Regering heeft in aanmerking genomen dat Boudewijns wellicht wat te ijverig is geweest, dat hij aanvoert dat de textiel wegens slechte kwaliteit moeilijk te verkopen was en dat het bestuur had besloten om deze benzoë aan te nemen, mits tegen rsd 15 de kist van 125 lb inclusief de onkosten. Bovendien konden uit Baros geen 400 kisten geleverd worden en stond Boudewijns in voor de kwaliteit. Er is besloten dat er te Airhadji slechts benzoë mag worden ingekocht, nadat het bestuur te Padang dit heeft goedgekeurd. Het wordt afgekeurd dat de gezaghebber en raad op een onderkantoor [fol. 1331] tegen de bevelen een hele partij naar Batavia zendt zonder dat op het hoofdkantoor is vastgesteld in hoeverre deze dat waard is. In dit geval was er benzoë gekocht zonder dat er een bestelling was, zonder dat het bestuur daarvoor toestemming had gegeven, terwijl Boudewijns een algemeen bevel met de Engelsen te concurreren zeer naar eigen inzicht had uitgelegd en het bestuur de prijs had vastgesteld zonder zelfs een monster te hebben genomen. Voor de kwaliteit van een product moet inderdaad de inkoper garant staan, maar dat gaat slechts zover op, als deze geacht kan worden schade redelijker wijs te voorkomen. Het bestuur heeft Boudewijns zonder meer geloofd, hoewel de slechte kwaliteit van de benzoë hem niet onbekend kon zijn. [fol. 1332] Daarom is hem rsd 15 de pikol in rekening gebracht en is het ongenoegen over deze zaak aan het bestuur te Padang overgebracht. Het besluit over de ondeugdelijke benzoë, die niet zonder schade zou zijn te verkopen, is reeds in de generale missive van 20 oktober 1765 aangehaald. Op verzoek van het bestuur te Padang van 3 september 1765 en op de verzekering dat de vordering veilig was, is de partij aan de gemachtigden van Boudewijns afgegeven. Bovendien is bevolen uitsluitend te Baros benzoë te verwerven, waarvandaan 200 pikol bariga, of witte, geen peeuw, of derde soort, en zoveel cabessa, of extra witte soort, als mogelijk wordt verwacht. Het bestuur berichtte eind oktober 1763 [fol. 1333] dat de mond van de Tapus op herhaald aandringen van de resident slechts met een Buginees korporaal en vier gewone militairen was bezet, om de radja van Baros zijn vrees voor de Athejers te ontnemen en om uitvoer vandaar te beletten. Een besluit hierover is uitgesteld totdat daarmee meer ervaring is opgedaan. Er is daarvan nog niet veel gemerkt, daar pas in de brief van 3 september 1765 werd gemeld dat resident Constantijn Sibens naar het nut van deze post was gevraagd. Gezien de slechte kwaliteit van sommige soorten textiel in de Westfriesland heeft het bestuur een prijscourant van het gemiddeld beste rendement opgesteld. Voor de Coromandelse textiel kwam men uit op 41 $\frac{1}{10}$ %, voor de Bengaalse op 19 $\frac{1}{5}$ % en voor de Suratse op 20 %. [fol. 1334] De Hoge Regering heeft zich er bij neergelegd dat ze met dit rendement zijn verkocht, daar de textiel, die al beschadigd en gevlekt was, bij langere opslag in de pakhuizen, of bij zending naar Batavia nog meer in waarde zou dalen. Men ging ervan uit dat de dienaren conform hun eed en plicht het belang van de Compagnie gediend hadden, maar misschien werd er van de slechte kwaliteit wat teveel ophef gemaakt. De residenten schreven in hun brief van 18 maart 1765 over 22 pakken Bimlipatamse guinees gebleekt, die uit Pulau Tjinkuk waren teruggezonden, dat gecommitteerden hadden vastgesteld dat ze dun geweven, vol vlekken en gaten zaten, en niet voldeden aan de opgegeven maten. Ze waren daarom onverkoopbaar. Om dat te bewijzen en dat de gebreken niet recent waren, [fol. 1335] noch aan boord waren ontstaan, hebben de residenten afzonderlijk vier stukken gezonden. Deze werden door neutrale gecommitteerden gecontroleerd, die constateerden dat dit Bimlipatamse guinees gebleekt van